

AFRIKA BORWA LE TJHAENA DI ITLAMA HO NTLAFATSA PEBOFATSO YA KGWEBISANO - SARS, ITAC LE BONQOSA BA TJHAENA

Tshwane, 5 Phuptjane 2025 — Ka la 3 Phuptjane 2025, Bakhomeshenara ba Khomeshene ya Taolo ya Kgwebisano ya Matjhaba (ITAC) Mong. Ayabonga Cawe; Ditshebelelo tsa Lekgetho tsa Afrika Borwa (SARS) Mong. Edward Kieswetter; mmoho le Lenqosa la Tjhaena Afrika Borwa, Mohlomphehi Mong. WU Peng ba bile le kopano e ahang mane ntlok golong ya SARS, Pretoria. Kopano e ne e tsepamisitse maikutlo hodima boemo bo renang ha jwale ba kgwebisano mmoho le pebofatsong ya kgwebisano pakeng tsa Afrika Borwa le Tjhaena, — e leng balekane ba bohlokwa ho tsa kgwebo lefatsheng ka bophara.

Kgwebisano ke motheo o kgontshang kgolo ya ikonomi, ntlafatso ya tlhahiso, tlhodisano, le ntshetsopele ya nako e telele. Ha methamo ya kgwebisano e ntse e hola, phephetso e ba ho nolofatsa kgwebisano ha ka lehlakoreng le leng ho ntse ho shebanwa le tse ka bakang kotsi ya tlhokeho ya boikobelo mmoho le bonokwane bo amanang le kgwebisano. Ka ho e nolofatsa, ho etsa hore e be ya sejwalejwale mmoho le ho tlisa tshwano kgwebisanong ya matjhaba, pebofatsa ya kgwebisano e fokotsa ditjeo, e ntlafatse tshebetso e phethahetseng, le ho ntlafatsa tsela e bonolo ya ho etsa kgwebo ho phatlalla le meedi.

Mekga e ananetse dikamano tsa bohlokwa le tsa nako e telele le tse ntseng di hola tsa kgwebo le tsa dikamano tsa ikonomi pakeng tsa Afrika Borwa le Tjhaena. Ba bile ba ananela ditholwana tse tliswang ke dikamano tsena tse tebileng, dipuisano tse tswellang mmoho le nala eo di arolelanang ka yona. Le ha ho le jwalo, mekga e tobokeditse tlhokeho ya ho akofisa tswelopele le ho bebofatsa kgwebisano ka tsela tse bonahalang.

Dipuisano di bile hodima mokgwa wa ho ntlafatsa dikamano tsa kgwebisano, ho eketsa methamo ya kgwebisano mmoho le ho ntlafatsa pebofatsa ya kgwebo pakeng tsa dinaha tsena tse pedi. Mekga yohle e hlahisitse boitlamo bo matla ba ho ntlafatsa tshebedisano, ho ntlafatsa dikgokahanyo le ho sebetsa mmoho ho netefatsa tshebedisano le karolelano ya lesedi diphuputsong tse mabapi le ho rarolla ditshita tsa kgwebisano tse sitisang phallo e thellang hamonate ya dithoto le ditshebelelo.

Kopano ena e ile ya boela ya tiisa bohlokwa ba dipuisano le tshebedisano ya nnete kahong ya mekgwatshebetso ya kgwebisano e sebetsang ka ho phethahala, e bonaletsang le e kgonang ho ka leptjwa pakeng tsa Afrika Borwa le Tjhaena. Sena se toboketsa hore pebofatsa ya kgwebisano e kgatha tema ya bohlokwa tthusumetsong ya kgolo ya ikonomi, kgohelong ya botsetedi, le momahanyong ya diikonomi tsa lefatshe ka bophara ho ba mathathama a phepelo a tlisang boleng.

Lenqosa Peng o itse, “*Kamano e pakeng tsa Tjhaena le Afrika Borwa e nketswe hodimo ho ba Bolekane bo Mawala ba Mahlakore Ohle a Tshebedisano bakeng sa Dinako tse Ntjha. Tjhaena e bona bohlokwa bo matla ba ho ntshetsa pele dikamano tsa ikonomi le tsa kgwebisano pakeng tsa yona le Afrika Borwa, tseo*

dilemong tsa morao tjena di bileng le tswelopele e kgolohadi. Kgwebisano, botsetedi mmoho le phapanyetsano ka basebetsi pakeng tsa dinaha ka bobedi bontse bo eketseha ho ntlaafala. Tjhaena e tshehetsha motjha wa Afrika Borwa ho kgothaletsa diindasteri le ho tliswa ha tsa sejwalejwale mme e ikemiseditse ho ba le seabo lenanetsamaisong la Afrika Borwa la kgolo e akaretsang bohole, ho ntlaafatsweng ha tshebedisano e tswelang bobedi molemo, le tshireletso ya mokgwatshebetso wa kgwebisano e theilweng hodima melao.

Khomishenara ya ITAC Cawe yena o itse:

Tikolohong e hlokang botsitso haholo le qeaqeo e renang ho tsa kgwebisano, e itshupang ka ho phahamisa le ho theolwa ha matshwafo, re kgathaditswe haholo ke ditlamorao tse tliswang ke tsena hodima mathathama a phepelo mmoho le qeaqeo eo tsena di e tlisang mebarakeng ya dihlahiswa tsa bohlokwa. Sena se baka hore ho be le dipolokelo tse ntseng di nyoloha, tseo ikonomi tse nnyane, tse bulehileng tse kang ya Afrika Borwa di tlisang tse kgolohadi tse ka bakang kotsi e amahanngwang le tshitiso le phaposo. Ka lebaka la sena, pheko ya kgwebisano e dula e le ntho ya bohlokwa ho shevana le moo ho nang le kgwebisano e leeme, e kang ya ho lahlwa ha dithoto. Re dutse re ikemiseditse ho buisana le balekane ba rona ba Tjhaena ho netefatsa seabo le tshebedisano le barommeli ba bona ba dithoto kantle ho na ha mmoho le mekga e meng e nang le kgahleho diphuputsong tse jwalo, jwalo ka ntla ya bohlokwa e amanang le kgwebisano dikamanong tsa rona tsa mahlakore a mabedi, Khomishenara ya SARS Kieswetter o tobokeditse hore, "Tjhaena, jwalo ka molekane o moholohadi ho tsa kgwebisano wa Afrika Borwa, e maemong a matle a ho ntlaafatsa bolekane bona ba kgwebisano ba nako e telele. Ke lakatsa ho bona kamano ena e ntse hola, e seng feela bakeng sa Afrika Borwa jwalo ka mmaraka wa dihlahiswa tsa Tjhaena, empa e be sebaka sa ho kopanngwa le tlhahiso bakeng sa batsetedi ba Tjhaena. Afrika Borwa e maemong a matle a ho ba molekane ya mawala ho fihlella Afrika kaofela ha yona".

Puisano ena ke sesupo sa mohato wa bohlokwa o lebang pele wa ho tswela pele ho tebisa maqhama a mahlakore ka bobedi a ikonomi a tlang ho susumetsa ntshetsopele, boitwanelo mmoho le kgolo e akaretsang bohole ka tsela ya kgwebisano.

Setshwantsho sa 1: Khomishenara ya ITAC Mong. Ayabonga Cawe; Lenqosa la Tjhaena Mong. WU Peng; Khomishenara ya SARS, Mong. Edward Kieswetter; Motlatsa Khomishenara wa SARS Mong. Johnstone Makhubu

KE PHETHO